

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **B., s. r. o., A.**, IČO: X., zastúpený: A. s. r. o., K., IČO: X., proti povinnej: **M. G.**, nar. X., Č., o vymoženie **504,61 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn.: 9Er 694/2011, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 24. mája 2012, č. k.: 5CoE 45/2012-25, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie oprávneného sa **o d m i e t a**.

Povinnnej sa náhrada trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnený podal súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie istiny 504,61 eur s príslušenstvom. Povinnosť povinného zaplatiť mu túto sumu preukazoval rozhodcovským rozsudkom z 02. septembra 2011, sp. zn.: B1209130, ktorý vydal STÁLÝ ROZHODCOVSKÝ SÚD zriadený pri R., a. s. so sídlom T., IČO: X. (ďalej len rozhodcovský rozsudok). Súdny exekútor následne v zmysle § 44 ods. 1 Zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) požiadal Okresný súd Vranov nad Topľou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením z 13. decembra 2011, č. k.: 9Er 694/2011-13 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že medzi právnym predchodcom oprávneného (P., a. s.) a povinnou bola uzatvorená 03. apríla 2006 Zmluva o úvere (ďalej len „Zmluva o úvere“ alebo „Zmluva“). Exekučný súd vyhodnotil Zmluvu o úvere ako spotrebiteľskú podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V čl. 9 bodu 9.2 Všeobecných podmienok pre úver bola upravená rozhodcovská doložka v zmysle ktorej všetky spory vzniknuté z daného úverového vzťahu budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom zriadenom pri R., a. s. Uviedol, že ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka obsahuje exemplifikatívny výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Tento výpočet je zo strany zákonodarcu neustále dopĺňaný. V tomto výpočte je súčasťou od 01. januára 2008 uvedená aj neprijateľná podmienka požadovanie od spotrebiteľa v rámci rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Aj keď sa uvedená podmienka v čase uzavretia Zmluvy v tomto výpočte nenachádzala, nemožno vyvodit', že vyžadovanie od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní nie je neprijateľnou podmienkou. Predmetná rozhodcovská doložka je súčasťou obsahu formulárovej zmluvy, ktorú právny predchodca oprávneného používal v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Podľa názoru exekučného súdu je však dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatná. O neprijateľnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by rozhodcovské konanie začalo na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený sa mu podrobiť alebo podať návrh na štátnom súde. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti. Táto situácia vedie spotrebiteľa k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v predmetnom prípade povinná nemala možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej Zmluvy ovplyvniť, nakoľko jej súčasťou sú aj Obchodné podmienky pre úver. Obsah rozhodcovskej doložky bol dodávateľom vopred pripravený. Výkladovým pravidlom pre posudzovanie povahy neprimeranej zmluvnej podmienky na základe nepriameho účinku sú ustanovenia smernice č. 93/13/ES.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací, napadnutým uznesením uznesenie súdu prvého stupňa (exekučného súdu) potvrdil. Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.

Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na § 35 a § 37 Zákona č. 244/2002 o rozhodcovskom konaní (ďalej len „Zákon o rozhodcovskom konaní“). Uviedol, že ust. § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní exekučnému súdu umožňuje preskúmať rozhodcovský rozsudok a z dôvodov tam uvedených aj exekúciu zastaviť. Pre zdôraznenie správnosti uznesenia súdu prvého stupňa, odvolací súd dodal, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu Zmluvy alebo jej zmeny. Uver poskytnutý právnym predchodcom oprávneného takúto charakteristiku spĺňa. Súčasťou Zmluvy boli aj Obchodné podmienky pre úver, ktoré povinná nemohla ovplyvniť, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Takáto zmluvná podmienka, ktorá nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná, a ktorá od spotrebiteľa vyžaduje, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Občiansky zákonník síce až od 01. januára 2008 v ust. § 53 ods. 4 písm. r/ za neprijateľné označil aj dojednanie vyžadujúce v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, avšak táto okolnosť nie je dôvodom na iné vyhodnotenie tejto neprijateľnej podmienky u zmlúv uzatvorených pred 01. januárom 2008. Občiansky zákonník účinný do 31. decembra 2007 len demonštratívne menoval niektoré neprijateľné podmienky, a teda charakter neprijateľných podmienok mohli mať i iné podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Občiansky zákonník v § 53 s takýmito neprijateľnými podmienkami spája vždy sankciu absolútnej neplatnosti. Ak teda rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou, a teda neplatnou, pre vykonanie exekúcie chýba právoplatný a vykonateľný exekučný titul. Rozhodcovský rozsudok vydaný na základe takejto neplatnej rozhodcovskej doložky nemôže byť podkladom pre exekučné konanie.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie. Svoje dovolanie odôvodnil ust. § 241 ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a § 237 písm. d/ O. s. p., že v tej veci sa už právoplatne rozhodlo alebo v tej veci a už prv začalo konanie, ust. § 237 písm. e/ O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ust. § 237 písm. f/ O. s. p., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Ďalej svoje dovolanie odôvodnil ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok

nesprávne rozhodnutie vo veci a ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Uviedol, že nakoľko si povinná svoj záväzok vyplývajúci zo Zmluvy o úvere nespĺnila, oprávnený uplatnil svoju pohľadávku žalobou na rozhodcovskom súde. Povinná v rozhodcovskom konaní nevyužila svoje právo vyjadriť sa k žalobe a zaujať stanovisko k vzniknutej situácii. Rozhodcovský súd tak rozhodol v súlade so Zákonom o rozhodcovskom konaní na základe jemu predložených dôkazov. Uviedol, že predmetná rozhodcovská doložka bola uzavretá platne v súlade s právnymi predpismi platnými v čase uzavretia Zmluvy a že súd nie je v exekučnom konaní oprávnený skúmať platnosť rozhodcovskej doložky ex offio. Aj bez návrhu môže posúdiť jej neprijateľnosť výlučne v sporových konaniach v zmysle § 153 ods. 3 O. s. p. V exekučnom konaní je súd oprávnený posúdiť neprijateľnosť zmluvnej podmienky len v zmysle § 45 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní, aj to len pokiaľ ide o rozpor plnenia. Ďalej uviedol, že nesúhlasí s názorom odvolacieho súdu, že zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá so spotrebiteľom automaticky považuje za neprijateľnú. Skutočnosť, že rozhodcovské konanie inicioval oprávnený, nemôže mať za následok neplatnosť rozhodcovskej doložky. V zmysle tohto konštatovania by bola pozícia oprávneného ako žalobcu v rozhodcovskom konaní úplne vylúčená, zatiaľ čo spotrebiteľ by mohol v rozhodcovskom konaní vystupovať len ako žalobca. Ďalej uviedol, že ust. § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka nebolo v čase dojednania rozhodcovskej doložky účinné a ani jedna zo strán nemohla predpokladať, že takto dohodnutá rozhodcovská doložka by mohla byť neprijateľnou podmienkou. Podľa jeho názoru aplikáciou tohto ustanovenia oba sudy porušili zásadu zákazu retroaktivity, a tým významne narušili princíp právnej istoty účastníkov zmluvy, ktorý je základným princípom právneho štátu podľa čl. 1 Ústavy SR. Ďalej poukázal na ust. § 93b ods. 1 a ods. 2 Zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom do 30. novembra 2009, v zmysle ktorého sú banky povinné predložiť svojim klientom návrh rozhodcovskej zmluvy. Klient nie je povinný prijať návrh rozhodcovskej zmluvy. Predložením návrhu na uzavretie rozhodcovskej zmluvy si právny predchodca oprávneného splnil povinnosť, ktorá mu vyplývala z vyššie uvedeného ustanovenia.

Dovolateľ poukázal na anglickú, českú a slovenskú verziu čl. 3 ods. 3 bod 1 písm. q/ Smernice Rady 93/13/EHS a uviedol, že slovenský preklad predmetného ustanovenia je chybný. Smernica Rady 93/13/EHS považuje za nekalú podmienku takú rozhodcovskú doložku, ktorá od spotrebiteľa vyžaduje, aby spory v ktorých je spotrebiteľ aktívne

legitimovaný predkladal na riešenie výlučne v rozhodcovskom konaní, ktoré nie je upravené právnymi predpismi. V slovenskom právnom poriadku rozhodcovské konanie je upravené Zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Ďalej dovolateľ poukázal na ust. § 35 Zákona o rozhodcovskom konaní a na ust. § 159 ods. 2 a ods. 3 O. s. p. a uviedol, že rozhodcovský rozsudok predstavuje prekážku *res iudicata* a v zmysle uvedených ustanovení je záväzný aj pre exekučný súd. Výnimkou v tomto smere je ust. § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní, v zmysle ktorých exekučný súd zastaví exekučné konanie, ak sú splnené podmienky uvedené v týchto ustanoveniach. Exekučný súd je oprávnený skúmať súlad plnenia, na ktoré povinného zaviazal rozhodcovský súd v súlade so zákonom, resp. dobrými mravmi, a nie z hľadiska platnosti alebo neprijateľnosti jednotlivých ustanovení Zmluvy o úvere. Opätovným posudzovaním obsahu Zmluvy o úvere a Obchodných podmienok pre úver, ktoré tvoria podklad rozhodnutia rozhodcovského súdu, odvolací súd porušil zásadu nezmeniteľnosti a záväznosti právoplatného rozhodcovského rozsudku. Uviedol, že z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že exekučný súd je povinný skúmať *ex offio* iba súlad exekučného titulu so zákonom, tzn. formálnu a materiálnu stránku vykonateľnosti tohto titulu, nie vecnú správnosť exekučného titulu. Zároveň poukázal na stanovisko Súdneho dvora (ES) vo veci C-168/05 z 26. októbra 2006 E. proti C. bod X., v zmysle ktorého sú súdy povinné rozhodnúť o nekalosti rozhodcovskej doložky v rámci žaloby o zrušenie, ak sa jej spotrebiteľ nedomáhal v rámci rozhodcovského konania. Ďalej poukázal na rozsudok Súdneho dvora (ES) vo veci C-40/08 z 29. januára 2008 A. proti C.. Uviedol, že exekučný súd v exekučnom konaní nie je oprávnený *ex offio* skúmať povahu rozhodcovskej doložky vzhľadom na právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, ktorý predstavuje prekážku veci rozhodnutej. Zákon o rozhodcovskom konaní umožňuje povinnému podať žalobu na zrušenie rozhodcovského rozsudku, povinný však nevyvinul žiadnu aktivitu za účelom ochrany svojich práv v rozhodcovskom konaní a ani v čase po vydaní rozsudku.

V zmysle § 44 ods. 3 Exekučného poriadku nevyhnutným dôsledkom právoplatného uznesenia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie musí byť zastavenie exekučného konania. Nesprávnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa oprávnenému ako účastníkovi exekučného konania odopiera právo na výkon rozhodnutia, čo sa rovná odmietnutiu spravodlivosti. Žiadal, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že poverí súdneho exekútora vykonaním

exekúcie, alebo aby napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy právneho zastúpenia.

Povinná sa k dovolaniu oprávneného nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania v zmysle § 240 ods. 1 O. s. p. a po preskúmaní veci v zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. dospel k záveru, že v danej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p., dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je prípustný len proti zákonom výslovne určeným právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu.

V predmetnej veci odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, nejde ani o uznesenie uvedené v § 239 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. Rovnako na danú vec nemožno aplikovať ani prípady upravené v § 239 ods. 1 O. s. p. Vzhľadom na uvedené, prípustnosť dovolania v zmysle § 239 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 O. s. p. nie je proti napadnutému uzneseniu daná.

V zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. /druhá veta/ je dovolací súd povinný prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. Iba v prípade, že by rozhodnutie odvolacieho súdu alebo predchádzajúce konanie vykazovalo procesnú vadu uvedenú v ust.

§ 237 O. s. p. by bolo dovolanie prípustné. Dovolací súd sa neobmedzil iba na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal sa aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné aj podľa § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z uvedených procesných vád (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesné nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 O. s. p. nie je predmet konania významný, ak je konanie postihnuté niektorou z vád v tomto ustanovení uvedených, teda možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesné neprípustné (R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ vo svojom dovolaní namietal, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 237 písm. d/, písm. e/ a písm. f/, ktorými odôvodňoval prípustnosť dovolania.

Dovolací súd nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté niektorou z uvedených procesných vád.

Dovolateľ namietal, že konanie je postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm. d/ O. s. p., t. j. že sa v tej istej veci už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Podľa § 159 ods. 3 O. s. p., len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Podľa § 103 O. s. p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O. s. p., ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Prekážka veci právoplatne rozhodnutej patrí k procesným podmienkam a jej existencia vedie v každom štádiu konania k zastaveniu konania. Táto prekážka je daná vtedy, ak v novom konaní ide o tú istú vec, resp. o to isté, čo sa prejednávalo v právoplatne skončenom konaní. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie.

Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený, ak vyplýva z rovnakého skutkových okolností.

Dovolateľ namietal, že súd v danom prípade opätovným posudzovaním obsahu Zmluvy o úvere a Obchodných podmienok pre úver porušil zásadu nezmeniteľnosti a záväznosti právoplatného rozhodcovského rozsudku a rozhodoval tak vo veci, o ktorej bolo už raz právoplatne rozhodnuté. Exekučný súd nie je oprávnený ex offio skúmať povahu rozhodcovskej doložky vzhľadom na právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, ktorý má charakter rei iudicate. Uviedol, že exekučný súd je oprávnený v zmysle § 45 ods. 1 písm. c/ Zákona o rozhodcovskom konaní skúmať výlučne súlad plnenia, na ktoré bol povinný zaviazaný rozhodcovským rozsudkom, so zákonom resp. dobrými mravmi. Ďalej mal za to exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku je povinný skúmať súlad exekučného titulu so zákonom tzn. formálnu a materiálnu stránku vykonateľnosti, nie vecnú správnosť.

Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľ namietal nesprávnu aplikáciu a výklad Zákona č. 233/1995 Z. z. osudných exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov, resp. namietal nesprávne právne posúdenie veci. Z obsahu tejto námietky sa javí, že nejde o námietku dovolateľa v zmysle § 237 písm. d/ O. s. p., ale napáda vecnú správnosť

právných záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade konaniu v exekučnej veci oprávneného: B., s. r. o., A., IČO: X., proti povinnej: M. G., nar. X., Č., o vymoženie 504,61 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn.: 9Er 694/2011 na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok z 02. septembra 2011, sp. zn.: B1209130, ktorý vydal STÁLÝ ROZHODCOVSKÝ SÚD zriadený pri R., a. s., nepredchádzalo žiadne iné konanie na exekučnom súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté, preto nejde o vec rozsúdenú v zmysle ustanovenia namietaného oprávneným.

Prekážku veci rozsúdenej pre exekučné konanie netvorí právoplatný rozhodcovský rozsudok, a to ani vtedy, ak exekučný súd skúma či rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul je materiálne vykonateľný.

Vzhľadom na uvedené, konanie nie je zaťažené dovolateľom namietanou vadou uvedenou v ust. § 237 písm. d/ O. s. p.

Ďalej dovolateľ namietal, že konanie je postihnuté vadou uvedenou v ust. § 237 písm. e/ O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný.

Občianske súdne konanie je ovládané dispozičnou zásadou a začína sa na návrh. Bez návrhu možno začať konanie vo veciach uvedených v ust. § 81 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. Ak nebol podaný návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Ak takéto konanie napriek tomu prebieha, treba ho v ktoromkoľvek štádiu konania zastaviť.

Dovolateľ k tejto vade namietal, že v danej veci súd preskúmaval materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku bez toho, aby bol podaný návrh na začatie konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Exekučný súd v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tzn., že v danej veci bol návrh na začatie

exekučného konania podaný. V tomto prípade z obsahového hľadiska (§ 41 ods. 2 O. s. p.) nejde zo strany oprávneného o námietku nedostatku návrhu na začatie konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O. s. p., ale o námietku, ktorou napáda vecnú správnosť postupov a právnych záverov súdov resp. ich právne posúdenie vecí.

Námietka dovolateľa o existencii vady uvedenej v ust. § 237 písm. e/ O. s. p. preto nie je opodstatnená.

Dovolateľ v dovolaní tiež namietal, že odvolací súd svojím postupom oprávnenému ako účastníkovi konania odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Z obsahu dovolania vyplýva, že k tomuto dovolaciemu dôvodu oprávnený namietal, že exekučný súd v exekučnom konaní nie je oprávnený ex offio skúmať povahu rozhodcovskej doložky vzhľadom na právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, ktorý predstavuje prekážku vecí právoplatne rozhodnutej. V zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku je exekučný súd povinný skúmať ex offio iba súlad exekučného titulu so zákonom, tzn. formálnu a materiálnu stránku vykonateľnosti tohto titulu, nie vecnú správnosť (skutkové a právne závery) exekučného titulu. Nesprávnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie sa oprávnenému ako účastníkovi exekučného konania odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia, čo sa rovná odmietnutiu spravodlivosti.

Na námietku oprávneného, že exekučný súd v exekučnom konaní nie je oprávnený ex offio skúmať povahu rozhodcovskej doložky, dovolací súd prihliadal iba v súvislosti so skúmaním, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k vade uvedenej v ust. § 237 písm. f/ O. s. p, resp. či v konaní pred súdmi nižších stupňov nebola oprávnenému ako účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom. O procesnú vadu konania uvedenú v tomto ustanovení ako správne poukázal oprávnený ide tiež v prípade zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak pre to neboli splnené zákonom stanovené podmienky. Takým zamietnutím sa totiž oprávnenému odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia.

Podľa § 237 písm. f/ O. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých v dôsledku nesprávneho postupu súdu bol vylúčený.

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

V danom prípade súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe návrhu oprávneného na podklade exekučného titulu – rozsudku rozhodcovského súdu z 02. septembra 2011, sp. zn.: B1209130, ktorý vydal STÁLY ROZHODCOVSKÝ SÚD zriadený pri R., a. s. Exekučný súd napadnutým uznesením žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol z dôvodu, rozhodcovské konanie sa uskutočnilo na základe neplatnej rozhodcovskej doložke (rozhodcovskej doložke ako neprijateľnej podmienke v zmysle § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka), čím rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom na vykonanie exekúcie.

Podľa názoru dovolacieho súdu z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd i exekučný súd správne posúdili splnenie podmienok pre zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe predmetného rozhodcovského rozsudku.

Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený, a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej (resp. platnej) rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky) (3 Cdo 146/2011).

Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky súdy v exekučnom konaní nepreskúmavali vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti. Vyššie uvedené závery vyplývajú z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR (uznesenie z 10. októbra 2012, sp. zn.: 6 Cdo 105/2011, pozri aj 3 Cdo 122/2011, 3 Cdo 146/2011).

Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Takúto interpretáciu ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyžaduje účel právnej úpravy premietajúcej sa v právnych predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa tvoriacich samostatné odvetvie práva, a to spotrebiteľské právo. Týmto účelom je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 6Cdo 105/2011).

Oprávneniu súdov v exekučnom konaní skúmať právomoc rozhodcovského súdu v súvislosti s existenciou rozhodcovskej zmluvy, resp. s jej neplatnosťou, nebránia ustanovenia Zákona o rozhodcovskom konaní, napr. § 21 ods. 2 alebo § 40 ods. 1 písm. c/ tohto predpisu. Tieto ustanovenia sa týkajú všeobecne účastníkov rozhodcovského konania, ktorými môžu byť aj iné subjekty než spotrebiteľ, pričom sa v nich premieta klasická rímska právna zásada (princíp) „vigilantibus iura scripta sunt“ („práva patria bdelym“ alebo „nech si každý stráži

svoje práva" alebo „zákony sú písané pre bdelych"). Kým nevyužitie postupu podľa týchto ustanovení v prípade iných účastníkov rozhodcovského konania znamená stratu možnosti skúmať a spochybňovať rozhodcovskú zmluvu a tým aj právomoc rozhodcovského súdu v konkrétnej veci (pretože inak by tieto ustanovenia strácali svoj zmysel - boli by nadbytočné), v spotrebiteľských veciach tomu tak nie je. Princíp „vigilantibus iura scripta sunt" v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený, a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd napĺňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 18. septembra 2012, sp. zn.: 5 Cdo 230/2011.

V preskúmvanej veci súdy v exekučnom konaní správne konštatovali neprijateľnosť a tým aj neplatnosť rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného. Listiny predložené oprávneným takýto záver umožňovali. Zo Zmluvy o úvere uzavretej medzi právnym predchodcom oprávneného a povinnou vyplýva, že rozhodcovská doložka bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá už podpisom zmluvy, keďže jej súčasťou sú (ako predtlačný formulár) Obchodné podmienky pre úver, a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v čl. 9.2 týchto podmienok. Dovolací súd sa stotožnil aj s dôvodmi, ktorými súdy v exekučnom konaní odôvodnili nevyváženosť dohodnutej rozhodcovskej doložky. Preto správnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súdy neodňali oprávnenému možnosť konať pred súdom.

Rovnako dovolací súd je toho názoru, že exekučný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii

zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu.

Dovolateľ v dovolaní ďalej tvrdil, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p). Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tohto tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné; o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde.

K námietke dovolateľa ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. dovolací súd dodáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, mohli mať za následok nanajvyš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesné prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O. s. p. a iné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo povinnej zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky však žiadne trovy dovolacieho konania povinnej nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. apríla 2013

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Mgr. Monika Poliačiková